KARİKATÜR

1918 = 1938

RAMİZ

Dünya Karikatürleri

Koca — Keşki bir kafes getirseydik. Zavallı kuşların yuvaları yok. Alır eve götürür de beslerdik!..

Bay — Gittikçe meraklanıyorum. Deminki şakırtı tokattı ama, kadın mı attı, erkek mi?..

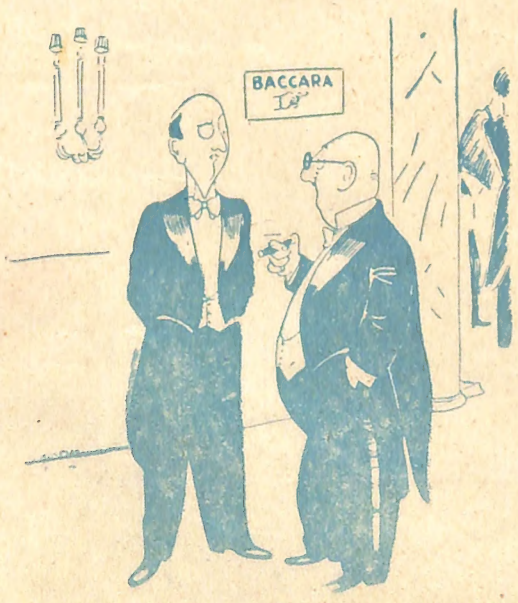

— Bakarada kazandın mı?.
— Evet, bu akşam oynamadım!..

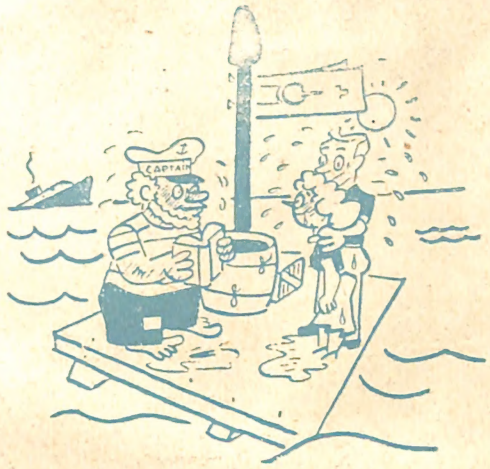

Kaptan — Nikâhınızı kıyamam. Kanun şahit lâzımdır diyor!..

Sağır ve miyop müdür (Müfettişe) — İşte efendim, talebelerimiz uslu uslu ders çalışıyorlar!..

Konferansçı — Muhterem dinleyiciler, size tam iki saattir lâfla peynir gemisi yürümez hakikatini isbata çalışıyorum!.

KAMP HAYATI:

Şemsiyeli — Köyümüze sefalar getirdiniz. Ben buranın eczacısıyım. Bir şeye ihtiyacınız var mı diye bakmıya geldim!.

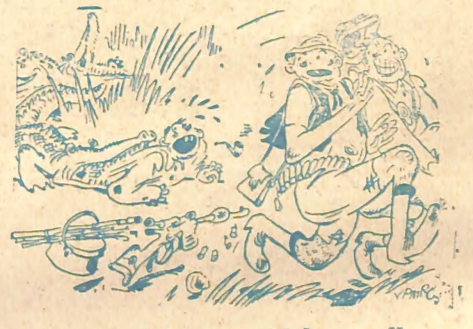

Kaçanlardan birisi — Vah zavallı çocuk..

Kaçanlardan öteki — Hiç acımadım, epeydir timsah derisinden çizme istiyordu!..

Müşteri — Çekin karşılığı yok ne demek?..

Veznedar — Ancak dolandırıcılık davasında geçer demek!..

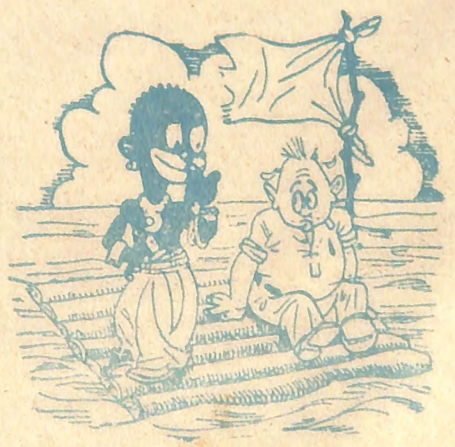

Siyah arkadaş — Ne tuhaf, gitgide yamyamlığın nüksettiğini hissediyorum!..

No. 126 CİLT: 5 YIL: 3 FİATI 10 KURUŞTUR 26 MAYIS 1938

KARİKATÜR

ÇIKARAN: SEDAT SİMAVÎ

İdarehanesi:
İstanbul: Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✻ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH MECMUASI ✻

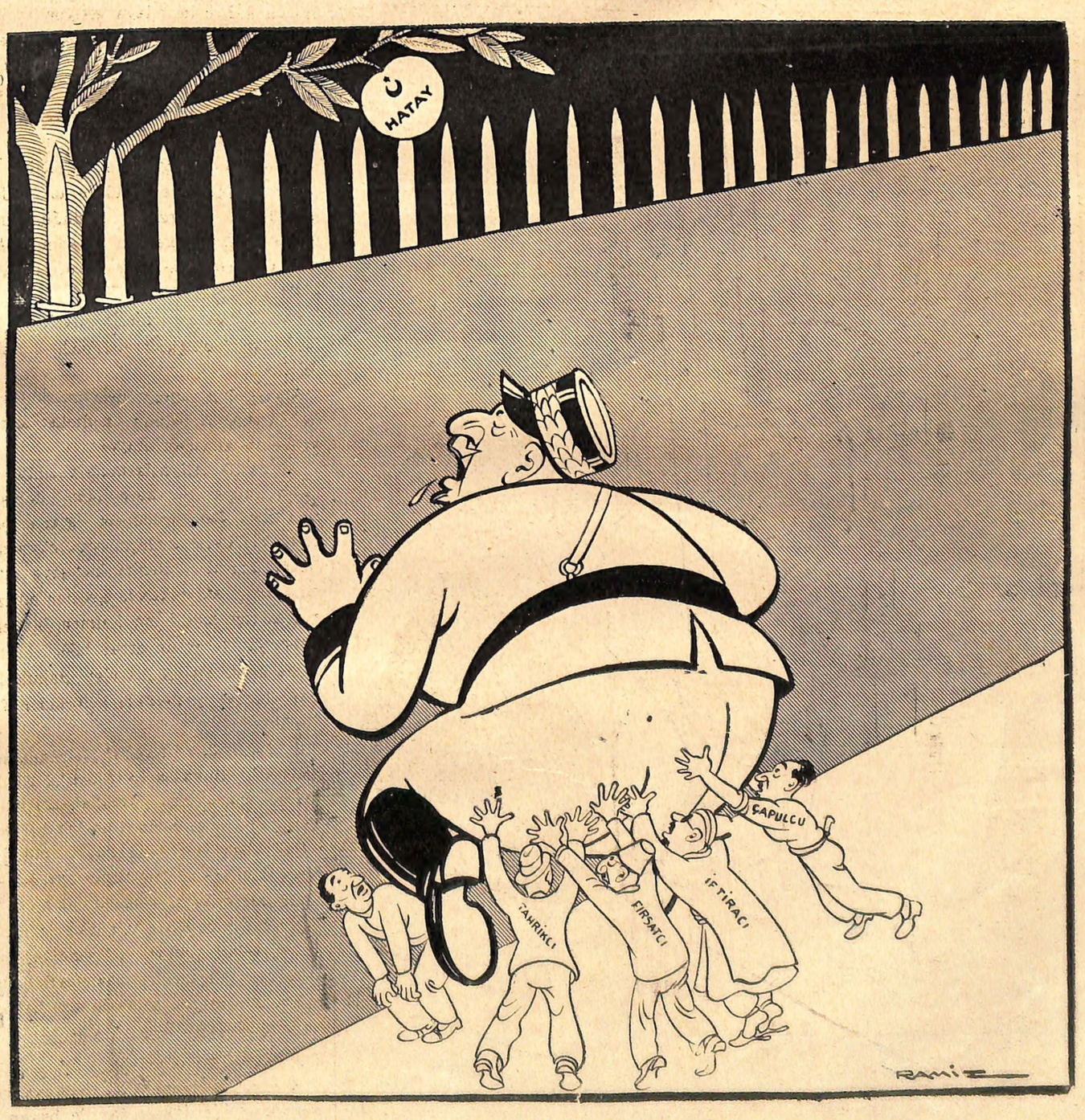

Yardakçılar — Vah vah, bukadar gayretimize rağmen hâlâ koparamadın, el atsana...
Fransa — Bu parmaklıklar varken imkânı yok!...

MEVSİM DÖNÜMLERİNİN TEHLİKESİ

Mart ve Eylül gibi mevsim dönümlerine tesadüf eden ayların sıhhat için zararlı olduğunu, cılız insanları süpürge gibi önüne katıp temizlediğini söylerler.

Bir yandan da nüfus istatistikleri bu aylarda ölüm vak'alarının çoğaldığını göstererek bu hakikati resmî bir dil ile teyit ederler.

Hulâsa çarpık çürük insanların dünya ile hesaplarını kesmiye en müstait oldukları mevsim, bu Mart ve Eylül aylarıdır.

Ancak zannımıza kalırsa bunun sebebi, iddia edildiği gibi münhasıran fizik ve fiziyolojik değildir, kısmen de ekonomiktir.

Mevsim dönümü hengâmelerinin vücut fukaralarından ziyade para fukaralarını sarsacak fırtınalarla dolu olduğunu ve bu biçareleri kuru sonbahar yaprakları gibi sapır sapır döktüğünü, isterseniz bazı basit misallerle izah edelim:

Tutalım ki, altı nüfuslu bir ailenin babasısınız ve kazancınızın tutarı - geniş hesapla - yüz, nihayet yüz yirmi beş liradır.

Takvimlere göre kış güç belâ atlatılmıştır. Fakat Kandilli Rasathanesinin havanın açtığı, ve ortalığın ısınmıya ve leyleklerin kafile kafile gelmiye başladıkları hakkındaki ilmî müjdelerine rağmen, soba ve mangal girmiyen odalar hâlâ buz dolaplarından nişan vermektedir.

Kışlık odun ve kömür taksitleri hâlâ devam etmekte oldukları halde evde bu nesnelerden bir miktar kıymık ve tozdan başka hatıra kalmamıştır. Siz kümes veya bahçedeki çürük tahta perdeden birini mi, yoksa kurumıya başlamış erik ağacının mı yakılması muvafık olacağını derin derin hesaplarken bayan elinde bir fincan kahve ile odaya giriyor.

Bu iyi bir alâmet değildir, ekseriya mevsim dönümlerinde ikram edilen bu kahve size neşe ve nikbinlik vermek ve işiteceğiniz şeylere karşı evvelden kalbinizi takviye etmek içindir.

Siz kuşkulandığınızı sezdirmeden kendinizi meşgul ve hattâ biraz hiddetli göstermek istersiniz; gözlüğünüzü takarak sigara paketinin arkasına bir takım uydurma hesaplar yazmıya başlarsınız.

Fakat kaza ve kaderin cilvelerini böyle sudan tedbirlerle önlemek mümkün müdür?

Sigara kutusunun arkasındaki hesaplar bilâkis lâkırdının açılması için bir vesile ve girizgâh oluyor:

— Yazlık ihtiyaçlarımızı yazmıya başladın galiba. Bir kere bana danışmak yok mu? Senelerdenberi oğlana vadettiğin bisikletle kızların yazlık pardesülerini unutma... Benim bir şeye ihtiyacım yok. Yalnız Adada geceler biraz serin gittiği için bana kalınca bir elbise yaparsan yeter de artar bile.

Siz artık açık mücadeleyi kabule mecbur olur ve gözlerinizi evlerinden fırlatırsınız:

— Ne bisikleti hanım! Ne mantosu, ne elbisesi!... Bilhassa ne Adası!... Bisiklet, manto, elbise, Ada... Hokkabazın yumurtası gibi bunlar biribirinin içinden mi çıkıyor? Sen benim ne halde olduğumu neye bir kere sormuyorsun hanım! «Hanıma artık bayan demek lâzımdır. Fakat okadar heyecan içindesiniz ki, artık bu nükteleri aklınıza getiremiyorsunuz.»

Bayan aldırmaz, tınmaz, sayıklıyan bir hastaya acır gibi şefkatle size bakar:

— Birdenbire meraklanma böyle, der, hele şu kahveni iç...

Zar zor dişi çekilecek hastaya sırınga yapan bir doktor tavrile bayan size kahvenizi içirir ve son yudumlara doğru münakaşa tekrar başlar:

— Neye böyle nankörlük ediyorsun,,

— Bay evdeler mi, ben terzisiyim...
— Boyunun ölçüsünü mü alacaksın?..
— Galiba öyle olacak, taksit istemiye geldim!...

Ben mi seni sıkıyorum... Herkesin ailesini görmüyor musun? «Herkesin ailesi karınızın sayabileceği delillerin en kuvvetlisidir. Mademki köşe başındaki yarım milyonluk yağ tüccarı Adada köşk tutmuştur, mademki Beylerbeğindeki süt biraderiniz altı aylık maaşını kırdırarak karısını, kızlarını donatmıştır. O halde herkes gibi siz de bunları yapmıya mecbursunuz. Dünyada bundan kuvvetli mantık olur mu?» Şimdiye kadar topu topu üç sene sınıfta kalarak her sene nihayet iki, üç ikmal ile sınıf geçen çalışkan oğlunuza bir bisiklet çok mu? Çocuk başkalarının çocuklarına imrene imrene verem mi olsun? Yoksa ahlâksız çocuklarla beraber kiralık bisikletlere binip ahlâksız mı olsun? Herkes çoluk çocuğunu otomobillerde gezdirirken biz ciğer paremizi bir bisikletten mahrum edebilir miyiz? Ayıp doğrusu!..

Yavaş yavaş mağlûp olduğunuzu hissederek içinizi çeker ve hak verirsiniz. Elbette sevgili oğlunuzu bisikletten mahrum etmek, bakkala, kasaba rezil olmaktan, akşamları arka sokaklardan dolaşarak eve gelmekten daha ayıp bir şeydir.

Çaresiz ufak tefek pazarlıklardan sonra bu maddeler üzerinde karınızla mutabık kalır ve o gün evde istirahat etmiye niyetiniz olduğu halde kendinizi kahveye atarsınız.

Fakat bayanınız ertesi akşamdan itibaren yeni müzakere kapıları açmıya başlar:

— Mademki Adaya gidilmek esas itibarile tekarrür etti. Eh ortalık cayır cayır yanarken, herkes plâjlarda serinlerken siz tenekesi beş kuruştan sarnıç suyu ile kızlarınıza banyo yaptıracak değilsiniz ya... Böyle olunca mayo lâzım.. Çünkü denizin yüzü çiçek tarlasına dönerken sizin namusunuz demek olan kızlar elbette peştemalları ve Eyup nalınlarile denize girecek değiller... Sonra plâja herkes pijama ile gider. Kızlara da tabiî birer pijama yapmak lâzımdır.

Aile babaları için mevsim dönümlerinin tehlikeleri yalnız aile ocaklarını kasıp kavuran bu hır gürlerden ibaret değildir. Devrin takvimlerde yaptığı inkılâplara rağmen, Mart hâlâ yılbaşı olmakta berdevamdır. Dikkat ederseniz bütün vergiler ve taksitlerin bu aya tesadüf ettiğini görür ve dehşete düşersiniz.

Hasılı bu aylar ne yaz, ne kış, ikisi arasında ve her ikisinin zararlı ve masraflı taraflarını toplamış bir Allahın belâsıdır.

Sonbahar değişmelerine, yazın kışa dönmiye başladığı Eylül ve Teşrin aylarına gelince, o da ayrı bir felâket mevsimidir. Tanrının günü yahudi gürültüsünden kadınlar hamamına dönmüş kalabalık vapurlarda gidip gelmekten, ilâhî Adanın bitip tükenmez yokuş ve inişlerinde taban tepmekten ve üçü gidip beşi gelen misafirlere öte beri taşımaktan en aşağı beş, altı kilo kaybetmiş bir halde İstanbula dönersiniz.

— Nihayet zengin olmıya karar verdin ha?..
— Ne münasebet, elma ağacı dikmiştim birader...
— Meyvasını Nişantaşında satarsan, ilerde milyonersin demektir!...

Rahat bir nefes almıya vakit kalmadan yine mevsim hazırlıkları başlar.

Geçen kış dam akmış, bahara doğru sofalara, odalara dizi dizi tenekeler, kovalar, çamaşır leğenleri koymadan yağmurdan barınmak kabil olmamıştır.

Binaenaleyh başta dam olmak üzere evin diğer kırık döküğünü tamir lâzımdır.

Sobalar değilse bile, soba borularından bir kısmını değiştirmek ve kışlık odun, kömür almak lâzımdır.

Bayana kalınca bir şey, kızlara kışlık palto, oğlana muşambadan resim tahtası ve pergel takımına kadar bir alay mektep eşyası lâzımdır.

Sizin hakikaten insan içine çıkılamıyacak bir hale gelmiş olan kışlık paltoyu yenilemek değilse bile, hiç olmazsa son bir defa tornistan ettirmek lâzımdır.

Siz Adada sefa sürerken, tahsildarların kapı aralığından taşlığa attıkları beyaz, sarı, kırmızı elektrik, su, hava gazi vesaire kâğıtlarının bedelini ödemek lâzımdır.

Bütün bu yüklerin altından çıldırmadan kalkmak çaresini bulmak için de size Süleyman peygamber kuvveti ve Eyup peygamber tahammülü lâzımdır.

Hulâsa dikkat edilecek olursa, aile babalarının çoğu bu mevsim değiştirme aylarında ölürler ve bu ayların bünyece sağlam olmıyanlara yaramadığı hakkındaki nazariyeyi teyit ederler.

KARİKATÜR

TRAK vapurunun ilk Mudanya seferinde

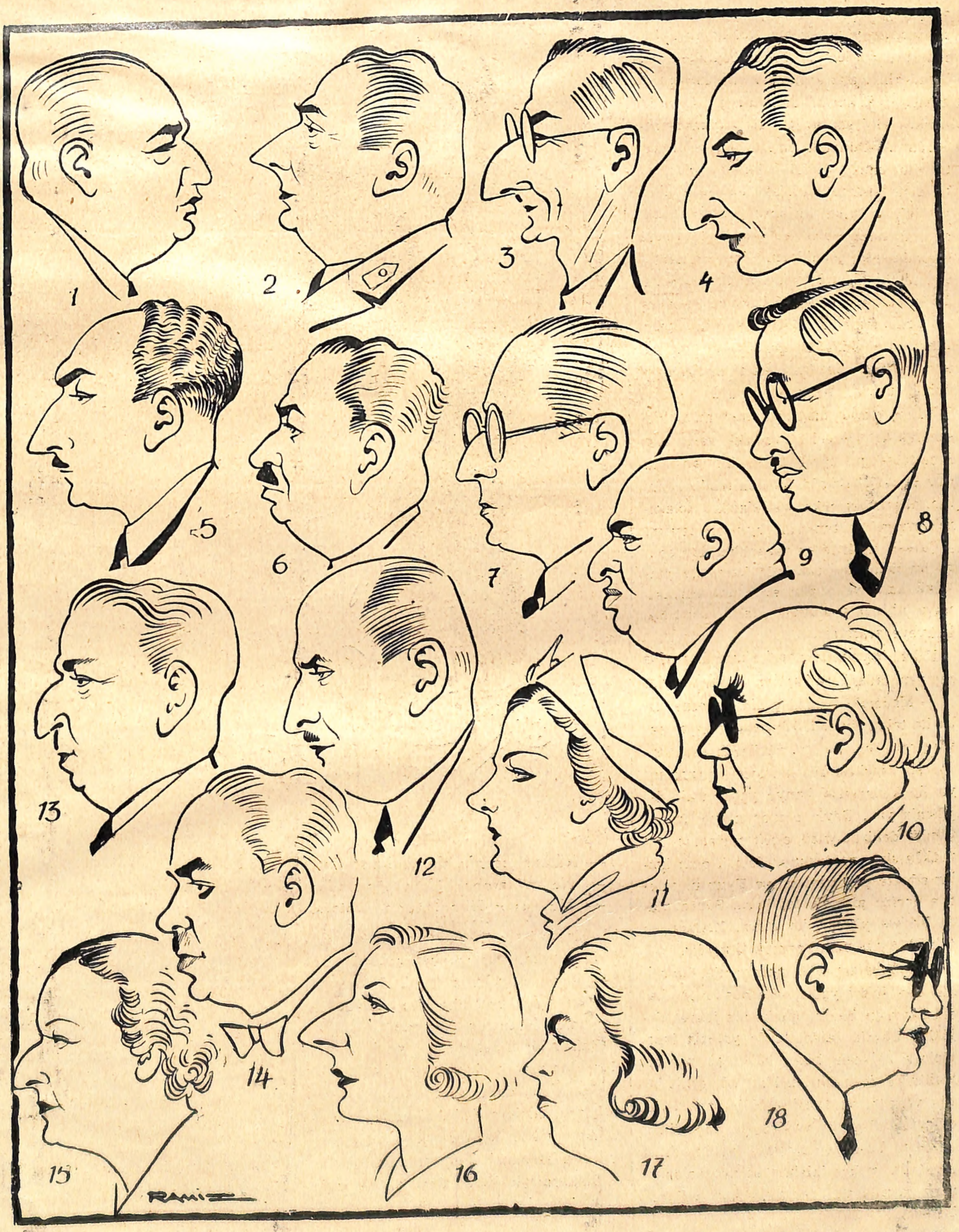

1 — Denizbank Müdiri Umumîsi B. Yusuf Ziya Öniş, 2 — Amiral Şükrü Okan, 3 — Denizbank İstanbul şubesi müdürü B. Fuat Musa, 4 — İş Bankası İstanbul şubesi müdürü B. Nejat, 5 — Denizbank neşriyat müdürü B. Eşref Şefik, 6 — Denizyolları Müdürü Raufî Manyaslı, 7 — Şirketi Hayriye İşletme müdürü B. İ. Bahar, 8 — Sumer Bank İstanbul şubesi müdürü B. Muhip Somel, 9 — Avukat B. Etem İzzet, 10 — Muharrir B. Hüseyin Cahit Yalçın, 11 — Bayan N. Fehmi, 12 — Belediye iktısat müdürü B. Âsım Süreyya, 13 — Akay müdürü B. Cemil 14 — Göz doktoru B. Nuri Fehmi, 15 — Bayan Halil Lûtfi, 16 — Bayan Etem, 17 — Bayan N. E. 18 — Denizbank acentalar müdürü B. Ziya.

Denizbankın davetlilerinden bazı simalar :

1 — Denizbank Mudiri Umumî muavini B. Tahir Kevkep, 2 — Denizbank memurlarından B. Sadullah, 3 — Denizyolları İşletme müdürü B. Zekeriya, 4 — Denizbank fabrikalar müdürü B. Cemil, 5 — Bayan Evranos, 6 — Deniz inşaat mühendisi B. Şemsi, 7 — Eski Limancı B. Hamdi, 8 — Matbuat erkânından Neşet Halil Atay, 9 — Denizbank kontrolörü B. İhsan, 10 — İstinye Dok müdürü B. Mehmet, 11 — İstanbul belediye meclisi âzasından Feridun Manyaslı, 12 — Bayan B. Sadullah, 13 — Denizbank müdürlerinden Bay Sadettin, 14 — Gazeteci B. Lângas, 15 — Türkişepost müdürü B. Muzaffer, 16 — Bayan F. F. Manyaslı, 17 — Bursa tütün tüccarlarmdan B. Fadıl, 18 — Öğretmen Bayan N.

Ana — Eskiden karpuz kabuğu suya düştü mü, denize girerlerdi.,..
Kız — Şimdi de kiraz çekirdeğinin suya düşmesini bile beklemiyoruz işte!..

Fiyakalı bir Lisan Meselesi

Geçen hafta gazetelerimizin sütunlarında ağız dolusu münakaşalar oldu. Münakaşanın esası stadyomlarda bazı kendini bilmezlerin «Yuha», «Marizle», «Kon» falan diye bağırmalarını ayıplamaktan çıktı. Bunu üstüne alan muharrirlerimiz kendilerini müdafaaya mecbur saydılar, işi üslûp meselesine döktüler. Yazıda argo kelimeleri kullanmak doğrudur, değildir diye kapıştılar. Karikatür bu hususta mükemmel bir anket yaptı. İşte yazıyoruz.

Meşhur münekkidimiz:

— Ben bu hususta fikrimi söyledim. Yazıda argo kullanmak diye bir mesele yoktur. Kuvvetli ve sağlam bir fikir nasıl ifade edilirse edilsin, bayağılaşmaz. Bir misal:

Napolyon Bonapart'a sormuşlar. Harbi kazanmak için ne gibi şartlar lâzım, demişler. Tereddüt etmeden cevap vermiş. Evvelâ para, sonra para, sonra yine para.

İşte bu fıkrayı argo ile yazalım, bakın tesirini ve azametini zerre kadar kaybediyor mu?

Frenk padişahına sormuşlar. Seferberlikte düşmanın iflâhını kesmenin şartı şurtu nedir? Kılı kıpırdamadan cevap bı yapıştırmış. Önce papel, sonra papel, sonra yine papel.

İşte gördünüz mü? Argo aleyhtarları haksız. Ah bol bol argo bilip kullansam da Jan Rişpen gibi nam versem.

●

Meşhur mizahçımız:

— Ben evel eski bu işe gönüllüyüm ahbap. Bu işin lûgatını bile yazdım. Münakaşa etmek yerine «Hırlaşmak», dayak atmak yerine «Marizine kaymak», iğfal etmek yerine «Kündeye getirmek», sarhoş olmak yerine «Zom», firar yerine «Tüymek» kullanılmalı. Meselâ şöyle bir roman pasajı düşünelim. «Genç adam kendisini iğfal etmek istiyen sarhoş ile bir miktar münakaşa etti. Sonra işin muğlaklaştığını görünce dayağa müracaattan başka çare bulamadı ve muarızı yere serilince firar etmeyi münasip gördü». Diyeceğimize: «Oğlan, kendisini kündeye getirmek istiyen zom herifle önce bir çekirdek hırlaştı. Sonunda işin açmaza girdiğini çakmca marizine kaydı. Anda-

vallının pestili serilince durur mu? Oradan cızlamı çekti. Yani ya, tabana kuvvet tüydü.»

Demeliyiz. Millet işin mahiyetini şıp diye kavramalı, mesele kafasına dank etmeli.

●

Meşhur bir filozof - romancımız:

— Aslâ taraftar değilim. Zira argo falan derken yazı lisanı halkın anlıyacağı şekle dökülebilir. Halbuki edebiyat mümtaz bir zümrenin anlıyabileceği kadar temiz, yüksek ve muğlâk olmalıdır. Halkın edebiyattan zevk almıya hakkı var mıdır, yok mudur? Bu bile Avrupada Andre Jid, Pol Valeri, Şarl Moras, Moriyak tarafından münakaşa halindedir ve bu üstatların kâffesi halka anlıyacağı şekilde yazı vermek cinayettir fikrine yaklaşmaktadırlar. Halk, yazdığımızı tamamı tamamına anlarsa vaziyetimiz ne şekil olur. O zaman parlak cümlelerimizin, girintili, çıkıntılı tahlillerimizin ne kıymeti kalır. En iyisi yazı dilinin ayrı olmasıdır. Zaten ecdadımız da bunu böyle düşünmüşler, böyle yapmışlardır. Asırlık ananeleri baltalamak ihanettir.

●

Meşhur bir piyes muharriri şairimiz:

— Ben bu meseleyi kıyasen münakaşa ederim. Rabbimin kuranında argo var mı? Yunus Emre argo kullanmış mı? Eğer Kuranı kerimde ve Yunus Emre divanında bu kabil kelimeler mevcutsa, hay hay. Gelecek piyesimle, şiir kitabımı alın gözünüzden, yarı yarıya argo ile doldurup bir rekor da burada kırmazsam, kâfir dininde can vereyim. Allah iki közümü kör etsin. Hem ben argoyu büyük şair geçinenlerin hepsinden daha âlâ bilirim. Ben her şeyi herkesten daha âlâ bilirim. Allahın iznile karşıma çıksınlar. Son piyesimi gördün mü? Yuf olsun ervahına be saloz. Damlasaydın da gözün oyun görseydi. Milletin canına okudu.

●

Meşhur bir ruhiyatçımız:

— Ben ruhî bakımdan hiç bir faydasını göremiyorum. Milletin aklını başına getirmek için ruhiyat okutmalı daha iyi. Ama ruhiyat kitaplarına argodan ıstılahlar koymak daha mı pratiktir. Burasını lisancılar düşünür. Ben bukadar basit ve maddî şeylerle maşgul olamam. Ruh âlemlerinde gezer, tozarım. İşte bukadar.

●

Meşhur bir genç şairimiz:

— (Argo) da nedir? Yeni bir Türkçe kelime mi? Vah vah, bilseydim son şiirime güzel bir kafiye olurdu. Şöyle bir şiir yazmıştım;

— Şiirim, fırtınalı engin bir denizde küçük bir kayıktır...
— Okuyanların imdat demesinden anlamıştım!...

Başını yıldızlara ko sevgilim ko
Derdini dinlesin şu paşa Marko.

Demek «Paşa Marko» ile «Kelime Argo» pek güzel kafiye olacakmış. Bu argo ne demek? Külhanbey lisanı mı? Bak aklım karıştı. Tabiî birdenbire cevap veremem. Gidip üstada bir danışayım. O evet demişse tabiî ben de evet diyeceğim. Hayırı bastırdı ise, taş çatlasa benden de hayır. Sana bir şiir okuyayım mı? Vaktin mi yok! Ne tuhaf şey yahu, her kime raslayıp şiir okuyayım diyorsam vaktim yok diyor. Ne vakitsiz dünyaya düşmüşüz monşer...

●

Sabıklığı meşhur bir başmuharririmiz:

— Argo mu? Beşinci Paris seyahatimde Fransız Reisicümhuru, yirminci Amerika seyahatimde gazeteciler kıralile bu meseleyi münakaşa etmiştik. Yani yeni değildir. Enverle Talâta da az mı söyledim. Yapmayın çocuklar, Ali Kemali yenmek için argo öğrenmekten gayri çare yoktur, dedim. Fakat kime anlatırsın. Zaten Cihan harbini de bu argo bilmemek yüzünden kaybetmedik mi?

Talât bana o zaman «Üstat, harebe girelim mi, girmiyelim mi?» diye sormuştu. Ben o zamanlar argoya da çalışıyordum. «Girersek hırboluk olur» dedim. Meğer Talât «Girersek bolluk olur» anlamış, harbe girmişiz. Bunları da yakında «Türkiye ve ben» başlıklı bir seri makalemde etrafile yazacağım. Orada argo meselesine temas var. Herkes okur öğrenir, ona göre vaziyet alır. Binaenaleyh şimdilik münakaşa beyhudedir kanaatindeyim.

Kulak misafiri

FELSEFE KIRINTILARI..

Piyaz yapmak için sade kurufasulye elvermez. Tuz, yağ, sovan da ister ve dünyada hiç bir şey piyaz yapmak kadar basit değildir.

★

Dua için göğe el açanlara haktaalâ iyi yemek ihsan edermiş. Neden daima dua etmeyiz de çalışırız bilmem ki...

★

Parmağına dar yüzük takma. Sonra yalıya yalıya çıkarmak mecburiyetinde kalırsın.

★

Şaklabanlığın âlâsını ihtiyar maymunlar değil, genç maymunlar öğrenir.

★

Zor vadeden, vadini tutar.

★

Beş parmak bir olmaz. İnsanlara teşmil edersek, açlıktan ve ölümden başka her yerde doğrudur.

★

Maymun daima maymundur, insan taklidi yapmasına aldırma.

★

Gençliğinde tenbel olan ihtiyarlığında dilenirmiş. Şu halde gençliğinde çalışkan olan, ihtiyarlığında zengin olur sözüne inanmalıyız. Ne komik!

★

Futbol topu bile daima iyi oyuncuya gidermiş.

★

Her muharebeden döneni harbetti zannetme.

★

Bir O ile Bursayı Borsa yapmak kabildir.

★

Mecliste bulunmıyan haksızdır. İşte dedikodular hep bundan çıkıyor.

★

Kumarı iyi oynıyanın şansı daha çoktur. Fakat hiç oynamıyanın şansı kadar değil.

★

Ölüm tuhaf bir yolculuk. Gidenler, gitmek istiyenlerden çoktur.

★

Kılıfı hazırlandıktan sonra çalınmıyacak minare yoktur.

★

Filozof

— Mehlika bütün maceralarını nişanlısına anlatmış, ne b
— Hayır, ne büyük hafıza!...

KALEN

Kimi der: Evliliktir dünyada bahtiyarlık;
Kimi göğüs geçirir: Bekârlık, ah bekârlık!

İnsanın saadeti ne onda, ne bundadır,
Gününü gün eyle ki, ömrümüz bir baharlık!

Yarın bir servilikte hazırdır zaten yerin,
Bugün ara kendine rahatça bir çınarlık...

Her şeyde bir tekâmül göze çarpar, bakındı,
İşte Karacaahmet, işte asrî mezarlık!

Dünkü şiir nasıldı,
Nerde şu buz dolab

Altı ayda yazdığı b
Yahya Kemal üstad

Sevgilinin yanında
Sakın ağız açma ki,

Milletin bütçesinde
Ya benim bütçemde

rük cesaret değil mi?...

Ne tavsiye etmiş!

Doktor hastasını uzun uzadıya muayene ettikten sonra:

— Ehemmiyetli bir şeyiniz yok, dedi, yaş maşallah elliyi bulmuş, fazlaca çalışıp yorulmuşsunuz. Uzunca bir istirahate ihtiyacınız var.., İki ay evinizde çıkmayıp yatakta sırtüstü yatacaksınız... Gayet bol yemek yiyeceksiniz... İşinize ait hiç bir şeyle meşgul olmıyacaksınız. Dediklerimi yaparsanız bir şeyiniz kalmaz.

Doktor masanın önüne oturdu, düşüne düşüne reçete yazmıya başladı.

Yirmi beş yaşındaki genç, güzel ve kuvvetli bayan muayenenin uzamasından kuşkulanarak evvelâ kapıya kulağını koyup dinlemiş, sonra içeri girmişti. Doktor başını çevirerek onu selâmladı ve reçetesine devam etti.

İş bittikten sonra doktor ayağa kalktı:

— Yazdığım ilâçları tarifim üzere içersiniz, dedi, sonra dediğim gibi bol spor,.. Sabahleyin işinize yürüye yürüye gideceksiniz, akşam işinizden çıktıktan sonra bir kır gezintisi yapacaksınız... Mümkünse dağlara çıkın, denize girin... Hattâ ata binmeniz, ava gitmeniz bile çok iyi olur.

Hasta şaşırmıştı:

— Aman doktor, dedi, bir sözünüz ötekini tutmuyor. Demin bana mutlak istirahat tavsiye etmiştiniz. Şimdi bunun aksini söylüyorsunuz.

Doktor cevap verdi:

— Af buyurun... Demin bayanla teşerrüf etmemiştim.

BİR İNTİKAM

Müstahdemin idarehanesine âdeta bir obüs gibi girdi. İdarehane sahibine sordu:

— Dün bana ahçı gönderen siz misiniz?

— Evet efendim ne olmuş?

— Sizi bu akşam yemeğe davet ediyorum, ne olduğunu anlarsınız!

KAZAKLAR

— Karımdan şikâyete elbette hakkım var. Kızdı mı, çaydanlığı kafamda patlatıyor. Sizde böyle işler olmaz mı?

— Çok şükür olmaz. Biz yalnız kahve içeriz, fincanlar kırılır.

DER OL

günkü şiir nasıl?
Nerde o eski karlık!
mısraın ucuna,
takıyor bir nazarlık!
yabancı görürsen,
mdi budur kibarlık!
ah göze çarpıyor,
nedir bitmiyen darlık?

Açıver bir kutunun dört yanına dört delik,
Bunu ev haline koy: İşte yeni mimarlık!

Köprünün bir yanından bir yanına geçerken,
Sabah akşam ederim Azraille pazarlık!

Ne handa, ne hamamda gözüm var, Çamdeviren,
Bir arsa istiyorum bir kulübe kadarlık!

Çamdeviren

— Halden de anlamıyor musun be biläder...
— Taşıyamam bay, elli kilodan fazla yük için el arabası olmaz dediler bilmi yor musun?!...

BİR FAL OYUNU

Kaltaban zade Safi bey çok zengindı ama, adına lâyık olacak derecede saftı. Tabiî bu saflığın aptallığa yakın bir mânaya geldiğini anladınız.

Babasından miras kalan hanların, hamamların, apartımanların, dükkânların çiftliğin, çubuğun üstüne konmuştu. Şişli taraflarında son derece süslü bir evde oturuyordu. İki hususî otomobil her an emrine âmade idi. Kendisini tanıyıp da sevmemek mümkün değildi. Okadar eli açık, okadar kandırılması kolaydı.

Safi beyin ahbabı olup da onu bir suretle haklamıyan, dolandırmıyan açıkgöz kalmamıştı. Her şeye çabucak inanır, her şeyi hemen kabul ederdi.

●

Bir gece Safi beyin şık salonlarında eğlenceli bir toplantı yapıldı. En kibar ailelerden, en büyük macera perestlere kadar ne kadar yüksek sosyete insanı varsa cümlesi orada idi. Oğlancağızın şampanyasını içiyorlar, mezelerini atıştırıyorlar, nam ve hesabına gönül eğlendiriyorlardı.

Önce herkes çakır keyif oldu, neşe azdı. Sonra misafirlerin üstüne yumuşak bir uyuşukluk çöktü. Artık dansa ragbet eden azalmış, kadınlar fıkırdaşmaktan usanmış, erkekler rol kesmekten yorulmuşlardı.

Bu kabil toplantıların tuzu, biberi sayılan Ahmet Doğrucoğlu hazıruna mühim bir teklifte bulundu:

— Davranım çocuklar, dedi, size fal bakacağım.

— Fal mı bakacaksm? Haydi işine.

— Kim bilir yine neler uyduracaksın?

— Vaz geç, masal dinlemiye vaktimiz yok.

Bunları söyliyen erkeklerdi. Fakat kadınlar fala taraftar çıktılar. Onlardan yüz bulunca Ahmet Doğrucuoğlu kameti arttırdı:

— Yekten itiraz da size mahsus, diye çıkıştı, ne falı bakacağımı biliyor musunuz? Size halis el falı açacağım,

Erkekler iddialarından caymadılar, şöylece itiraz ettiler:

— Hepimizi tanıyorsun, içimizi cıkcığımızı biliyorsun, elbet bir taraftan bir tarafa kondurursun.

— Yağma yok. Şuraya kalın bir perde gereceğim, arkasına geçeceğim, oraya mini mini bir gece lâmbası koyarım. Salonun elektrikleri sönsün. Perdenin aralığından sade ellerinizi uzatın, isterseniz yüzükleri, bilezikleri de çıkarırsınız. Nasıl fikir?

Elektriklerin sönmesi keyfiyeti çapkınların işine geldi. Cümlesi canlandılar. perde gerildi, içeri tarafa el ayalarını aydınlatacak kadar hafif bir gece lâmbası yerleştirildi. Elektrikler söndürüldü. Misafirlerin ekserisi işi alaya almışlar, karanlık köşelerde âşıkdaşlığa girişmişlerdi. Sade meseleyi ciddi tutan Kaltaban zade idi. Birkaç sinirli ve fala inanır hatundan sonra sırayı yakaladı. Elini perdeden içeri uzattı. Zengin ev sahibinin falına hürmeten herkes susmuştu. Doğrucuoğlu boğuk bir sesle:

— Bu elin sahibi bilmiş olsun ki, tam bir sene sonra bu gece ölecek, dedi, tastamam bir sene ömürü var. Ona göre tedbir alsın. Fal yalan söylemez. Bir sene sonra ölecek bu elin sahibi.

Önce herkes bu meşum habere kahkahalarla güldü. Gülenlerin en başında Kaltaban zade vardı. Fakat herkes dağılıp yalnız kalınca saf adam bu uğursuz telkine kapıldı. Kara kara düşünmiye başladı.

Ertesi günü Doğrucuoğlunu buldu. Vaziyeti anlattı. Doğrucu oğlu hakikaten ciddi bir ifade ile bir gece evvelki falı teyit etti. Kaltaban zadeye zaten bukadarı elveriyordu.

* * *

O günden sonra zavallı adam kendisini kapıp koyuverdi. Artık bir zirzop gibi yaşıyordu. Paralarını su gibi sarfediyordu. Kumara, keyif verici zehirlere dadanmıştı. Hesaba kitaba ayıracak zamanı yoktu. Hazretin bu hale gelmesine herkes şaşmıştı. Sade Doğrucuoğlu memnundu. Safi beyin divaneliğini körükledikçe körüklüyordu. Beyzadenin sarhoşluğu sıralarında çekler koparıyor, kendi hesabına takrirler alıyordu. Bu sayede yazıhanesini genişletmiş, işini büyütmüştü. İkede bir:

— Bu ölümlü dünyaya metelik vermemeli,

— Yarın, öbürgün öleceğiz, para, pul boş şeydir.

Diyor, Safi beyin gözleri yaşarınca oturup onunla beraber ağlıyordu.

Girip çıktıkları kumarhanelerden gelen yüzdeler, akşamları kapattıkları barlardan aldığı komisyonlar bir meclisi idare reisi maaşını ferah ferah aşıyordu.

Yani ya yavaş yavaş Safi beyin serveti sahip değiştiriyor, Doğrucu oğluna intikal ediyordu. Bu bir sene zarfında bedbaht ölüm yolcusunun kırmadığı ceviz, yemediği nane kalmadı. Ve nihayet, son gün geldi. Kaltaban zade işi safiyetle kabili kıyas olmıyacak derecede ustalıklı tutmuş, kocaman servetini bir senede hesaplı bir surette eriterek iki yüz liralık birkaç banknot haline indirmişti.

Son akşam, ölüm korkusile kendisini bir taraftan rakıya, bir taraftan kokaine verdi. Doğrucu oğlu ile beraber her tarafı dolaştı. Sefahat dostlarına vedalar etti. Nihayet bir köşede sızdı kaldı.

* * *

Ertesi sabah uyandığı zaman midesinde bir ekşilik, kafasında bir dönme vardı ama, öldüğüne dair bir emare mevcut değildi. Etrafına baktı. Pis bir otel odasında bulunuyordu. Bir müddet sersemliğini dağıtamadı, fakat hayata tekrar kavuşmak sevinci kendisini toplamıya yardım etti, ve dün akşamı düşündü. Doğrucu oğlu nerede idi?

Giyindi, son lirayı otel sahibine verdi. Dostunun yazıhanesine doğru yürüdü. Açık hava aklını başına getiriyordu. Kendi kendine:

— Vay habis vay, diye dişlerini gıcırdattı, yalan söyledi bana... Beni mahvetti.

Yürüdükçe hiddeti arttı. Yazıhaneye pek müthiş bir kararla girdi ve masası başında azametle çalışan Doğrucu oğluna çıkıştı:

— Be alçak herif... Bana ne kastin vardı mel'un.

Ahmet bey istifini bozmadan, soğuk bir tavırla:

— Rica ederim beyim, dedi, ne olmuş?

— Daha ne olsun? Hani ben bir sene sonra ölecektim.

— E?

— Esi, hani ölmedim..

Ahmet bey bu can sıkıcı konuşmıya nihayet vermek istiyor gibi:

— Onu siz söylüyorsunz, dedi, şu halinize bir bakın, keşke ölseydiniz... Ölüden betersiniz..

* * *

Doğrucu oğlu Ahmet beyin eski arkadaşı bu lâf üzerine yazıhanede okadar gürültü etti ki, serseriyi polis kuvvetile dışarı attırmak lâzım geldi. Alay, koridora toplanmış yazıhane komşularının önünden geçerken, Ahmet beyin sesi duyuluyordu:

— Sefahet insanı nihayet bu hale koyar işte.. Yazık zavallıya.. Çok yazık..

İspinoz

Tayyareci — Çoban, burada konacak yer var mı?...
Çoban — Vay anaforcu vay, konacak yerin bile düzünü arıyor!..

Çapkın hizmetçi

Bay, yeni gelen genç ahçı kadına adamakıllı abayı yakmıştı.

Karısının yanında kadına bakmıya cesaret edemiyor. Fakat onu her yalnız buluşta yanına yaklaşarak hararetli ve mânalı sözlerle meramını anlatmıya çalışıyordu.

Hizmetçi işin farkında idi. Fakat bay hem yaşlı, hem çirkin, hem de fazla olarak hasis olduğundan hiç bir şey anlamıyor görünürdü.

Bay bir gün yine bir bahane ile mutfağa girmişti.

Hizmetçi ocağın önünde kaz kızartmakla meşguldü. Bay onun açık ensesini, çıplak kollarını, bacaklarının çoraplarile kısa etekleri arasında açık kalan kısmını ağzı sulanarak seyrederken dayanamadı; hizmetçiyi bileklerinden yakaladı ve yalvardı:

— Merhamet et halime. Senin için cayır cayır yanıyorum.

Hizmetçi, çapkın bir hareketle kendini kurtardı:

— Aman bay, ne yapıyorsunuz, dedi, bayan hassastır. Hemen kokuyu alır, kazı yakıyorsun diye beni azarlar.

SAADETİN BÜYÜĞÜ

(S..) arkadaşı (K..) yi sokakta yakaladı:

— Tebrik ederim, dedi, evleniyormuşsun. Bu mesut hâdise şerefine bu gece bana birkaç kadeh rakı içirirsin değil mi?

(K..) kaşlarını çattı:

— Kim çıkardı bu havadisi, dedi, yalan katiyen yalan..

(S..) sırıtmıya başladı:

— Bu daha mesut hâdise... İki kat tebrik ederim... Bu kurtuluş iki kadeh rakıya değer değil mi?

Eşeklerin yolu

Şoför seyyah yolcularını dağın en yüksek naktasına çıkarmıştı. Otomobili durdurdu ve arkasına döndü:

— Yolun buradan ötesi bozuktur. Ancak eşekler ve katırlar geçebilir. Bunun için tepeye yürüyerek çıkmanız lâzımdır.

FAZLA RAĞBET

Bayan yeni gelen hizmetçiye dediki:

— Kızım... Bir ayda üç kapı değiştirmişsin. Bu herhalde iyi bir şeye delâlet etmez.

Hizmetçi güldü:

— Bilâkis bayancığım. Çok iyi şeye delâlet eder... Müşterilerimin çokluğuna....

MUHARRİR, AKTÖR, SÜFLÖR

Sanatkâr muharrir, herkesçe bir şaheser olarak kabul edilen piyesini Şehir tiyatrosunda oynatmıştı.

İlk gece büyük rollerden birini oynıyan aktör vazifesini bilmiyordu. Bereket versin kulakları bir mikrofon gibi idi.

Sandalyesini süflör kapağının yanına çekmiş, gözleri süflörün dudaklarında - insan şeklinde bir emme basma tulumba gibi - rolünün cümlelerini bir yandan almış, bir yandan vermişti.

Oyundan sonra muharrire bir kompliman yapmak istedi:

— Büyük üstat, dedi, bu gece sayenizde hayli muvaffakıyet kazandım.

Muharrir gülümsedi:

— Estağfurullah, dedi, benim sayemde değil, süflörün sayesinde..

Hayırlı insanlar

Bayan o gece yine bir sinir krizi geçiriyor ve ağlıyarak kocasına çatıyordu:

— Nedense benim anam, babam senin gözüne batıyor.

Gerçi onlara karşı nazik davranıyorsun. Fakat bu samimi değildir. Onlardan nefret ediyorsun.

Erkek protesto etti:

— Aslâ... Katiyen...

— Yalan söylüyorsun... Sen zaten yalancının birisin. Anamdan babamdan nefret ediyorsun. Bunu gayet iyi biliyorum.

Erkek sükûnetle cevap verdi:

— Bilâkis onlara karşı son derece hürmetkâr ve takdirkâr hislerim var... Bana etmek istedikleri iyiliği unutacak kadar nankör müyüm?

— Ne iyiliği yaptılar?

— Evlenmemize mâni olmak için biçarelerin nekadar uğraşmış olduklarını unuttun mu?

ZENGİNLER VE FAKİRLER

Bir şehre yeni gelmiş bir adam şöyle söylüyordu:

— Çok şaşılacak şehir doğrusu... Etrafıma bakıyorum... Kadın, erkek bütün insanların tuvaletlerine, elbiselerine son derece ihtimam ettiklerini, içki içtiklerini ve mütemadiyen eğlence yerlerinde dolaştıklarını görüyorum. «Bu şehrin fakirleri acaba nerede oturuyor» diyorum.

Sonra bir fakire, bir hastaya yardım vaziyeti hâsıl oluyor; kimsenin kırk para fedakârlığa yanaşmadığını görüyorum. «Bu şehrin zenginleri acaba nerede oturuyor?» diyorum.

Papağan

Bir âbide hikâyesi

Bir yeni zengin, bir ameliyat esnasında ölmüş genç karısı için on binlerce lira sarfederek muhteşem bir mezar yaptırmıştı.

Mezarı yapan işsiz kalmış bir sanatkâr heykeltraştı. Yekpara bir mermer üzerinde aylarca çalışmış ve görülmiye değer bir şaheser meydana getirmişti.

Mezar bittikten sonra zengin dostlarını toplıyarak mezarlığa götürdü. Bu görülmemiş eser karşısında herkesin hayretten ağzı açık kaldı.

Ziyaretçiler arasında bir de meşhur muharrir vardı.

Muharrir taşı hayran hayran seyrettikten sonra:

— Kusur değil, fakat bir eksiği var bunun, dedi.

Zengin hayretle sordu:

— Ne gibi?

— Bukadar güzel bir âbidenin kimin eseri olduğu anlaşılmıyor.

Zengin tereddüt içinde sordu:

— Buna mutlaka lüzum var mı?

— Elbette... Onun ismini mutlaka taşa hak ettirmek lâzım...

Zengin biraz daha düşündükten sonra arkasındaki heykeltraşa döndü:

— Ne kadar zahmetse operatörün adını şuraya kazıyıverirsiniz... Belki canı sıkılır ama, ne yapalım âdet böyle imiş...

İSRAF MESELESİ

Karı koca en mühim meseleyi konuşuyorlardı, kadın:

— Beni müsriflikle itham ediyorsun ama, dedi, asıl müsrif sensin.

— Aman neden?

— Beş sene evvel hırsızlara karşı bir tabanca aldım. Halbuki bir kere bile kullandığını görmedim.

İHTİYAT:

İki arkadaş şöyle konuştular:

— Şampanyayı mı seversin, birayı mı?

— Parayi kimin vereceğine bakar. Ahbapların ziyafetinde isem şampanyadan şaşmam, hesabı kendim vereceksem, bira elverir.

— Aman azizim, nasıl kalmadı, kadın kalmadı...
— Şu İstanbulumuzda da hiç eğlence şapkalarını unutuyor musun?!...

Mürebbiye Davası

Bayan bir zamandanberi çocuğunun ağzından korkunç küfürler, tutumbacılık devrinden kalma ağıza alınmaz külhanbeyi küfürleri işitiyor ve fena halde müteessir oluyordu. Bir akşam İstanbullu mürebbiyeyi çağırdı ve çıkıştı:

— Bu ne rezalet... Ben çocuğum terbiye olsun, ilerde sosyete hayatına girdiği zaman yüzümüz siyah çıkmasın diye dünya kadar fedakârlık yaptım; mektep mezunu mürebbiye tuttum. Nereden öğreniyor bu ayıp kelimeleri..

Mürebbiye hiddetle cevap verdi:

— Kabahat bende mi bayan... Ben ona daima nazikâne konuşmasını tenbih ediyorum. Meselâ «Birisi kaza ile sana çarpacak olursa sakın: «Geçmişi kınalı, ölüsü kandilli, kör müsün. Gibi cevaplar verme, bir ahbaptan bahsedilirken onun hakkında, «Gagasına tükürdüğüm andavallısı, herifcioğlu» filân gibi kelime sarfetme» diye güzel güzel dersler veriyorum... Fakat anlaşılan yaradılıştan kabiliyeti az... Sözlerime itaat etmiyor..

AŞK MODASI

ROMAN

Yazan: Ta.Ka.

— 5 —

Bir Mayıs akşamını bütün bahtiyarlıklarile yaşıyan Allahın bu üç mesut kulu biribirlerinden ve duygularından son derece memnun villânın bahçe kapısından içeri girdiler.

Pakize hanım arkasına dönmeden:

— Çocuklarım, yemeği verandada mı yiyelim, içerde mi? Diye soracağı sırada birdenbire irkildi. Gözü - itiraf etmezdi ama - pek iyi seçmiyordu. Fakat seçmese de büsbütün kör değildi. İşte kapının yanındaki koltukta bir adam oturuyordu. İyice yerleştiği belliydi ve rahat rahat sigara içiyordu.

Hiç yabancı biri olsa ev sahiplerinin evde bulunmadığı bir sırada böyle sele serpe oturur da rahat rahat sigara tellendirir mi?

Pakize hanım duraklayınca arkadan gelenlerle karambol yaptı. Semiha annesine:

— Neye durdun, yürüsene anneciğim! Diyemeden vaziyeti farketti.

Biz insanlar ne garip mahlûklarız, işte hemcinsimizden üçü birkaç adım ilerde bahtiyardılar, şimdi kıvranmıya başladılar.

Fakat vaziyet bahçenin ortasında baş başa verip derin müzakerelere dalmıya müsait değildi. Çarnaçar yürünüldü:

Merdiven ayağına gelince, Semiha yanındakilerden cüret alarak:

— Sen misin Ahmet, diye sordu. Böyle habersiz çıkageldin ha!

— Evet!

Ahmet Süleyman bu kısa cevaptan sonra yerinden kalktı, merdivenin başına doğru geldi. Karısının elini sıktı. Kaynanasile Cihadı başile selâmladı. Halinde bir acayiplik vardı. Ahmet Süleyman da ekserimiz gibi iki türlü konuşurdu. Ya ciddi söyler, ya alay ederdi. Fakat bir farkla: Ciddi söylerken karşısındakini inandıracak kadar ateşli ve imanlı görünür, alay ederken ise insafsız ve kırıcı olurdu. Halbuki bu akşam pek durgundu. Semiha bir şey söylemiş olmak için:

— Ahmet sana Cihat beyi takdim edeyim, dedi, sanatkâr bir ahbap. Annemle dolaşmıya çıkmıştık. Biraz geç oldu, lûtfen bizi eve kadar getirdi.

— Size teşekkür ederim Cihat bey!

Cihat bey yarım yamalak teşekkür etti. Aklı fikri Semihanın şıp diye uydurduğu yalanda idi, İçinden: Mademki diyordu, her şeyi kocasına söylemiye karar verdi, ne demiye yalan uydurur bu bizim sevgili..

Pakize hanım büsbütün başka düşüncelere dalmıştı. Kendisine göklere çıkaracak kadar hürmet eden yeni damadının yanında bu aslı, faslı belirsiz kılkuyruğun terbiyesizliğine içerledikçe içerliyordu. Kızının bu herifi defleyip şu ateş parçası gibi levent delikanlıya abayı yaktığı ne de iyi olmuştu.

Karı, koca, kaynana kendi içlerinde hesaplar ve düşünceler sıralarlarken, cihadın vaziyeti pek uygunsuzdu. Nihayet:

— Bana müsaade! demeyi hatırladı.

Uzun bahçeyi, Ahmedin içlerini iyice görmediği gözlerinin önünde geçip gitmenin ne mühim bir şey olduğunu bütün ömrünce hatırladı.

Ahmet Süleyman o akşam karısına da, kaynanasına da dehşetli korkunç gelmişti. Halbuki o zamana kadar ikisi de bu işi, gücile meşgul delikanlıya zerre kadar ehemmiyet vermiyorlardı.

Bu korku galiba aleyhinde birleşip bir kötü işe karar vermekten geliyordu.

Kara haber

Semiha kocasının yemekten sonra uzun boylu Cihatla alay edeceğini bekliyordu. Fakat Ahmet ilk görünüşünün tuhaf sükûtunu bozmadan sigara üstüne sigara yakıyordu. Pakize hanım arada bir kendisini çaktırmadan tepeden tırnağa kadar süzen bu bayağı adamla dalaşmamak için hemen yatmıya gidecekti. Fakat Ahmet bırakmadı:

— Otur da biraz konuşalım anne, dedi, canım çok sıkılıyor.

Pakize hanım oturunca, üçü birden karşı karşıya bir müddet sustular. Semiha tam: «Ne oldu, ne var sende?» diye soracağı zaman Ahmet Süleyman söze başladı. Sesi kapalı ve toktu. Semihanın o zamana kadar hiç mi hiç işitmediği garip bir ahenkle ıslık çalıyordu.

— Sadık adında bir arkadaşım vardı, diye başladı. Sen de tanırsın. Hani bir gün sinemadan dönerken sana Taksimde ayak üstü takdim etmiştim. Karayağız, ben boyda, ben genişlikte, ben yaşta bir adam.

Semiha bu birdenbire lâfı açılan Sadıka sinema dönüşü Taksim meydanında takdim edildiğini bir türlü hatırlıyamadı ama, bütün kabahatli insanlar gibi suç işlediği adama karşı itiraz edemedi. Müphem müphem:

— Evet, hatırlıyorum, dedi, ne olmuş ona!

— Başına bir felâket geldi. Ayni senede evlenmiştik. Mühim bir şirketin müdürü idi. Geçen gün karısını bir herifle beraber yakaladı. İkisini de vurup öldürdü. Kadının göbeğine bir kurşun sıkmış, namus düşmanının da beynini patlatmış.

Ana, kız ayni anda enselerinden sırtlarına doğru soğuk terler indiğini hissettiler ve bir ağızdan inlediler:

— Vay barbar, vay katil... Vay.. Vay...

Ahmet Süleyman uzun bir münakaşaya hazırlanırken yaptığı gibi, elini çenesine dayıyarak vücudünü ileriye uzattı:

— Kime bu sözler, diye sordu, bedbaht Sadıka mı?

Pakize hanım, yakın bir tehlikeyi defetmek istiyormuşcasına sık sık nefes alarak cevap yetiştirdi:

— Elbette katile söylüyoruz. Muhakkak halk tabakasından, âdî tabakadan yetişme bir heriftir. Kendisini istemiyen bir kadını vurmak alçaklık sayılır.

— Annemin hakkı var. Böyle bir hareket Kurunuvustada bile barbarlıktır. Aman yarabbi. Zavallı kadın.

Bütün evlilik zamanlarında daima Ahmet Süleymandan fazla konuşan bu iki kadın kendilerini âdeta yakından alâkadar ediyormuş gibi karıştıkları bu kanlı vak'a hakkında ancak bukadar konuşabildiler. Sözü tekrar koca aldı:

— Kan döken tarafa sahip çıkmamanızı asaletinize ve insanlık duygularınıza hamlediyorum. Burada şüphesiz sizi takdir ederim. Bütün ömürlerince dürüst ve namuslu hareket eden insanlar bilhassa asîl ve dürüst bir anne, vazifesini ve ailesinin şerefini her şeyin üstünde tutan bir zevce bu vak'aya karşı ilk anda nefret duyabilir. Fakat sevgili arkadaşım Sadıka da - biraz düşündükten sonra - hak vereceğinize eminim.

— Ne münasebet.

— Hiç bir haklı tarafı yok.

— Kerem buyurun da arzedeyim.

— İyi ama gazeteler böyle bir vak'ayı yazmadılar.

— Ben mâni oldum. Bir aile faciasının basit bir zabıta vak'ası gibi ağızlarda sakız olmasına tahammül edemedim. Diğer gazetelere şahsan telefon ederek yazılmamasını rica ettim. Allah razı olsun cümlesi ricamı tuttular, yazmadılar.

— Bu cihet iyi evlâdım, fakat bu kara haberi ne demiye bize söylersin, Semihacımın yüreği yufkadır, sabaha kadar o da, ben de gözümüzü kapayamayız. Vah, vah!

— Haklısın ama anneciğim, ben de nihayet insanım, ben de nihayet et, kemik, âsap, his sahibiyim. Sevgili karımla, sevgili kaynanama en müteessir sıramda derdimi yanmıyayım da ortamdan (Çat) diye çatlıyayım mı?

İki kadın «Acaba bizimle alay mı ediyor» diye delikanlının yüzüne dikkatli dikkatli bakıyorlardı. Fakat Ahmet Süleymanda alay eden bir adamın hali yoktu. Pakize hanım gitgide pireleniyordu. Yumuşak yumuşak sordu:

— Peki ama Ahmet evlâdım, meraklandım. Böyle eli tabancalı adamlarla senin ne alış verişin var? Her adam kan dökemez, bu zavallı arkadaşın herhalde eskiden de sallapati, gözü pek bir adam olmalı.

Ahmet Süleyman teessürle cevap verdi:

— Bilâkis anneciğim, kuzu gibi bir adamdı. Bütün dostlarımız huyunu bana benzetirlerdi. Hoş gençliğinde oldukça uçarıydı ama, hangimiz gençliğimizde süt kuzusu gibi gezdik. Rahmetli valdenin sözlerine siz bakmayın. Bu zavallı Sadıkla beraber kırdığımız ceviz az daha bini aşıyordu. Ne de olsa gençlik, kan kaynıyor. O, gözünü budaktan sakınmaz oğlandı, ben de ona uymuştum. Çok da çabuk severdi. Bir kere sevdi mi, çam sakızı kesilirdi. Hiç unutmam, mütareke yıllarında meşhur kokotlardan birine tutuldu. Meğer kadının dehşetli bir dostu varmış. Belâlı bir herif. İngiliz polisi hesabına çalışıyormuş. Sokakta adam kesse soran olmazmış. Sadık, sevgilisi, ben bir gazinoda içerken birkaç arkadaşla bastırmaz mı? Çaresiz kalınca tabancalara sıraldık.

Semiha gayri ihtiyarî:

— Sende mi Ahmet? Diye haykırdı. Ahmet Süleyman kendisini ikinci plânda bırakmak istiyormuş gibi doğrudan doğruya cevap vermedi:

— Arkadaşlık bu, dedi, sıkışık sırasında yaya bırakmak erkekliğe yakışmaz. Heriflerden ikisi vuruldu, kadın bayılmıştı. Sadık yüklendi, ben de öne geçtim. Otomobile atladık. Hey gidi günler hey! Zavallı Sadık.

Pakize hanım:

— Sen de az değilmişsin Ahmet bey evlâdım, dedi, halinden umulmaz ama...

Ahmet Süleyman ciddiyetle cevap verdi:

— Biz böyle yetiştik. İnsan sırasında hem kendisini, hem de namusile, şerefini silâhile korumasını bilmeli.

— Ne demek yani! Maazallah senin başına da böyle bir hal gelse... Yani lâf olsun diye söylüyorum, sen de arkadaşın gibi mi hareket ederdin?

Ahmet bir an tereddüt eder gibi durdu. Sonra arka cebinden tabakasını çıkarır gibi tabiî ve sakin kocaman bir tabanca çıkardı:

— Bunu ne demiye gezdiriyoruz valde, dedi, elbet Sadık gibi davranırım. Çocuğa acımamın bir sebebi de bu.

İki kadın çok istedikleri halde birer çığlık savuramadılar. Sade gözlerini testekerlek açarak bakakaldılar. Ahmet devam etti:

— Bir erkeğin namusile oynıyan kadını öldürmeli mi, öldürmemeli mi? Bu iki cepheden de müdafaa edilir, hak kazanılır bir mevzudur. Fakat ben daima kendi hesabını kendisi gören insanları severim. Karı kısmı haksız olarak bir kötülük yaptı mı, onu cemiyetten evvel kocası cezalandırmalı. Zira kadının yaptığı kötülüğü ne kendisi, ne cemiyet çekiyor, Hiç hak etmediği halde zavallı koca yükleniyor. Hem de sessiz sedasız değil, alaalaheyle, allı, pullu, yaldızlı, yıldızlı bir halde...

Elindeki kocaman silâha dalarak sustu.

İki kadın bir anda ayağa kalktılar. Pakize hanımın dizleri titriyordu.

— Yatacağım, diyebildi. Semiha, vazifelerini hiç unutmıyan bir sadık zevce gibi:

— Ben de mutfağa bakayım, hizmetçiler ne âlemde... Diyerek dışarı çıktı.

Yalnız kalan Ahmet Süleyman boş ve paslı tabancasına gülümseyerek bakıyordu. Ömründe silâh atmamış, silâh kullanmamış bir adam olduğu tabancayı tutuşundan belliydi.

Ve Ahmet Süleymanın ne Sadık isminde bir arkadaşı vardı, ne de bu hafta içinde bir koca karısını vurmuştu.

İşler bozuluyor

Sabahleyin Semiha gözünü açınca, kocasını giyinmiş buldu. Geceyi pek fena geçirmişti. Korkunç ruyalar, feci ruyaları kovalamış, uyku ile baygınlık arasında çırpınmış, durmuştu. Her gözünü kapayışta önüne karnından vurulmuş, yarı çıplak bir kadınla, kafası patlamış bir delikanlı geliyordu. En tuhafı, kadın tıpatıp kendisine, erkek de Cihada benziyordu. Bir kere gözünü açıp etrafına bakınmış, yanındaki karyolada sakin sakin, hattâ güler gibi uyuyan kocasına bakarak bütün günahını itiraf edivermeyi düşünmüştü. Fakat alaca karanlık cesaretini çabuk kırmıştı. Sabah uyanınca büsbütün kendisini toplamış bulunuyordu. Giyinmiş olan kocasının İstanbula ineceğini düşünerek daha ferahladı. Ne de olsa vaziyeti düşünmek için zaman kazanacaktı. Geceler cesaretimizi ne kadar kırarsa, gündüzler de okadar takviye eder. Yorganın altından kafasını çıkararak sordu:

— İşe mi Ahmet, bukadar erken mi?

— Hayır sevgilim, bir hafta buradayım!

— Ne münasebet.

— Dedim ya, Sadıkın başına gelenler âsabımı berbat etti. Çalışmıya iktidarım kalmadı. Senin yanında biraz dinlenmiye ihtiyacım var. Sinirlerimdeki gerginlik hafiflemeli.

— Öyle ise neden giyindin?

— Devam edecek —

GELECEK HAFTA

Renkli Fevkalâde Sayımız

KARİKATÜR gelecek hafta okuyucularına hakikaten nefis bir Bahar sayısı takdim edecektir. Aylardanberi büyük bir itina ile hazırlanan bu sayıda sanatkâr karikatüristimiz Ramiz'in ilâve ol rak renkli ve nefis iki tablosunu bulacaksınız. Bundan başka Karikatür'ün yazı kadrosunu teşkil eden memleketin en tanınmış mizah üstatları da en mükemmel hikâye ve fıkralarını bu sayımız için yazmışlardır. Okuyucularımızdan gördüğümüz büyük rağbete lâyık olmıya çalışarak bütün bir ferağatle hazırladığımız bu nefis renkli ve ilâveli sayımız size her açışınızda bir demet bahar çiçeği ve bahar kokusu verecektir. Gelecek sayımızı sabırsızlıkla beklemiye hakkınız vardır.

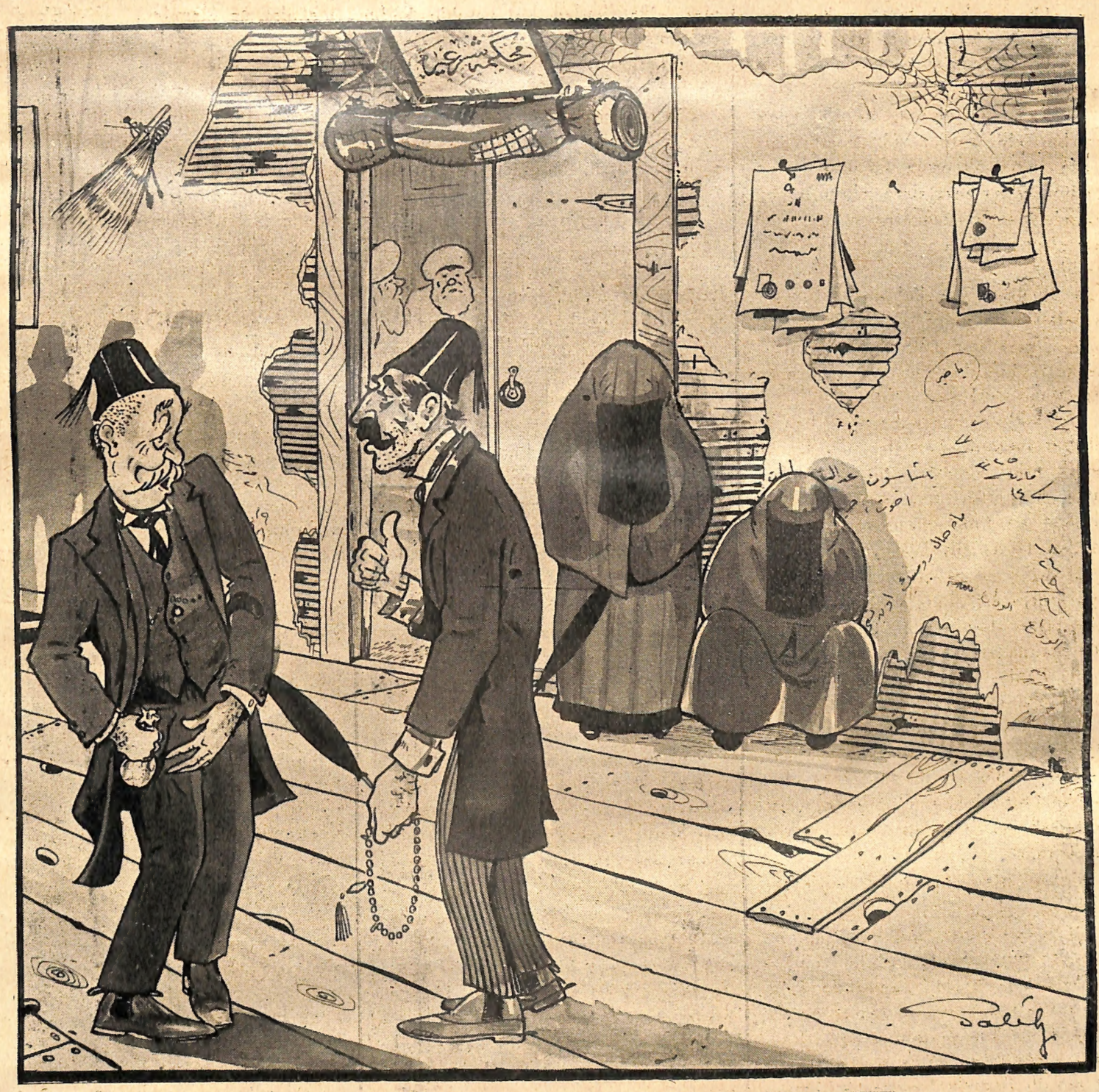

TARİHTEN ÇİZGİLER: BİR MAHKEME KAPISINDA:

— Yahu şahitlerin kaç tane? İçerdekilerden yirmi beşten aşağı şahit getirdiğini görünce aleyhine hüküm verirler...

— Bu cebimde de yirmi beş şahidim var... Hepsi elli şahittir. Davayı kazanacağım!..

Saygılı adam

— Yahu, bu ne iştir. Bana on lira borcun var. Ne zaman ödiyeceksin lûtfen bildir, diye bir mektup yazdım. İçine altı kuruşluk bir de pul koydum. Yine cevap vermedin.

— Veremezdim. Maalesef borcumu ödiyemiyeceğim diye yazmam lâzım geliyordu. Böyle bir mektuba senin pulunu yapıştırmak büsbütün saygısızlık olacaktı.

Hastanın iştahı

Doktor, hastalığını tedavi ettirmek için Anadoludan gelmiş olan hastayı uzun uzun muayene ettikten sonra suallerini sormıya başladı:

— İştahın nasıl? Canın yiyecek yemek istiyor mu?

Hasta saf bir tebessümle teşekkür etti:

— Eksik olma doktor... Sağ ol... Daha yarım saat evvel öğle yemeği yedim.

Felâketin felâketi

İki ahbap konuşuyorlardı. Çiroz gibisi:

— Benim başımdaki derdi rabbim düşmana vermesin, dedi. Bir karım var, geceleri saat üçlere kadar uyumaz.

Şişman sordu:

— Vah vah, hasta mıdır?

— Hayır beyahu! Benim eve dönmemi bekler.

Kızıl, kızamuk, difteri, grip gibi ağız ve boğaz yolile vücuda giren mühim bulaşıcı hastalık l a rdan korur. Reçetesiz satılır.

Radyolin

Dişlere hayat verir

Ancak

Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam birf metotla takip edenlerin dişleri mikroplardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

NEVROZIN

varken ıstırap beklenir mi?

Baş, Diş Ağrıları

ve üşütmekten mütevellit bütün ağrı, sızı, sancılarla nezleye, romatizmaya karşı

Nevrozin

kaşelerini alınız.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İSMİNE DİKKAT.

TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ

ve Nevrozin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Ev Doktoru

24 Formada Tamamlanacak

«EV DOKTORU» nu neşrederken 20 formada tamamlanacağını bildirmiştik. Bazı ehemmiyetli hastalıklara fazla tafsilât vermek mecburiyeti maalesef bizi çizmiş olduğumuz programdan biraz uzaklaşmak mecburiyetinde bıraktı. Binaenaleyh «EV DOKTORU» 20 formada tamamlanacağı yerde, 24 üncü formada tamamlanmış olacaktır. Eserin tekâmülü namına yaptığımız bu küçük tadilâtı okuyucularımızın memnuniyetle karşılıyacaklarına hiç şüphe etmiyoruz.

EV DOKTORU'nun tamamına idarehanemiz vasıtasile abone olan okuyucularımız hiç bir abone farkı göndermiye mecbur olmadan eserin tamamını alacaklardır.

KARİKATÜR

— Alaturka musiki için uyutucu derler ama, bizim bayan şarkı söyleyince mahallede uyuyabilene aşkolsun!..

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.